

EU

PRO

EUROPEAN UNION SUPPORT
TO MUNICIPAL DEVELOPMENT

KVARTALNI IZVEŠTAJ

1. jul – 30. septembar 2019, Beograd

Republic of Serbia

UNOPS

Implementing partner

Opšti cilj:	Doprineti ujednačenijem društveno-ekonomskom razvoju u Srbiji
Svrha:	Povećati konkurentnost i socijalnu koheziju manje razvijenih oblasti poboljšanjem položaja na tržištu i konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i razvijanjem/unapređenjem poslovnog okruženja i socijalne infrastrukture
Budžet:	25 miliona evra
Donator:	Evropska unija
Datim početka:	1. januar 2018.
Datum završetka:	31. decembar 2020.
Područje obuhvaćeno Programom:	Region Šumadije i zapadne Srbije i region južne i istočne Srbije
Partner u sprovođenju:	Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS)
Datum podnošenja izveštaja:	11. novembar 2019.
Period obuhvaćen izveštajem:	1. jul 2019 – 30. septembar 2019.
Autor izveštaja:	UNOPS

Skraćenice

CIF	Fond za učešće građana (Citizens' Involvement Fund)
DEU	Delegacija Evropske unije
DU	Dobro upravljanje
EU	Evropska unija
FIDIC	Međunarodni savez inženjera konsultanata (International Federation of Consulting Engineers)
GIS	Geografski informacioni sistem
JLS	Jedinica lokalne samouprave
JS	Jednošalterski sistem (One Stop Shop)
KT	Koordinaciono telo Vlade Republike Srbije za Preševo, Bujanovac i Medveđu
KUJU	Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima
LJP	Ljudska prava
MEI	Ministarstvo za evropske integracije
MGSI	Ministarstvo građevine, saobraćaja i infrastrukture
MMP	Mikro i mala preduzeća
MP	Ministarstvo privrede
MRR	Mehanizam za rodnu ravnopravnost
MSP	Mala i srednja preduzeća
NSNM	Nacionalni savet nacionalnih manjina
NVO	Nevladina organizacija
OCD	Organizacija civilnog društva
OEBS	Organizacija za evropsku bezbednost i saradnju
OHCHR	Kancelarija visokog komesara za ljudska prava (Office of the High Commissioner of Human Rights)
OPP	Organizacija za podršku preduzećima
OPZ	Opis poslova i zadataka
PD	Programski dokument
PDP	Poziv za dostavljanje predloga
PO	Područje odgovornosti
PPF5	Pomoć u pripremi projekata 5 (Project Preparation Facility 5)
PRINCE 2	Projekti u kontrolisanom okruženju 2 (Projects in Controlled Environments 2)
RAS	Razvojna agencija Srbije
RR	Rodna ravnopravnost
RRA	Regionalna razvojna agencija
RSOC	Operativni centar u Republici Srbiji (Republic of Serbia Operations Centre)
SDC	Švajcarska agencija za razvoj i saradnju (Swiss Agency for Development and Cooperation)
SIPRU	Tim za socijalnu inkluziju i smanjenje siromaštva (Social Inclusion and Poverty Reduction Unit)
SKGO	Stalna konferencija gradova i opština
UOP	Upravni odbor Programa
UUP	Upravljanje uspešnim programima
ZDP	Zahtev za dostavljanje predloga

Rezime

Program podrške Evropske unije razvoju opština EU PRO je nastavio sa intenzivnim sprovođenjem aktivnosti i ubrzanim napretkom u smislu postizanja rezultata. Njegovi korisnici, jedinice lokalne samouprave, koriste bespovratna sredstva namenjena za izradu planske i tehničke dokumentacije, izvođenje građevinskih radova i uvođenje i razvoj geografskih informacionih sistema. Isto tako, preduzeća korisnici grantova nastavila su da jačaju svoju konkurentnost uz novu opremu i efikasno otvaranje novih radnih mesta, istovremeno iskazujući konkretan uticaj na lokalne zajednice. Naposletku, organizacije civilnog društva koje rade na projektima socijalne kohezije započele su svoje aktivnosti, nakon čega su se usredsredile na podršku preduzećima čiji su projekti odobreni tokom trećeg kvartala 2019, obuhvaćenog ovim izveštajem.

Prvi konkretni rezultati aktivnosti koje doprinose **unapređenju konkurentnosti preduzeća** ogledaju se u otvaranju 143 novih radnih mesta u 68 preduzeća, od kojih je 75 zabeleženo u periodu obuhvaćenom izveštajem. Preduzeća su nastavila sa efikasnom realizacijom ugovora o dodeli bespovratnih sredstava, ne samo kroz nabavku opreme i usluga već i pružanjem podrške svojim zajednicama kroz aktivnosti društveno odgovornog poslovanja kao dela njihovog doprinosa realizaciji projektnih aktivnosti, pored predviđanog udela u troškovima. Drugi javni poziv za preduzetnike i preduzeća približiće Program privatnom sektoru kao partneru u podsticanju društveno-ekonomskog razvoja na lokalnom nivou. Lekcije naučene iz tekućih aktivnosti podstakle su Program da fokus usmeri na preduzeća koja se bave proizvodnjom i omogući konkretniju podršku. Program EU PRO će sprovesti intenzivnu promociju poziva, uključujući i direktni kontakt sa preduzećima koja mogu uzeti učešće na konkursu, kao i promovisanje priča korisnika čiji su predlozi projekata odobreni u prvom pozivu.

Upravni odbor Programa je odobrio finansiranje dvadeset predloga projekata organizacija za podršku poslovanju. To će obezbediti usklađenost sa direktnom podrškom preduzetnicima i preduzećima, a najmanje 489 preduzeća imaće direktne koristi od takve intervencije. Unapređena održivost i konkurentnost preduzeća biće potpomognute aktivnostima koje doprinose poboljšanju procesa i kvaliteta proizvoda i usluga, strukturiranim aktivnostima za podršku širenja tržišta i podršku u primeni relevantnih standarda i sertifikata. Pored toga, polovina organizacija čiji su predlozi projekata odobreni sprovedeće aktivnosti na jačanju svojih unutrašnjih kapaciteta kako bi bolje odgovorile na potrebe ciljnih preduzeća.

Usvajanjem prvog od devetnaest planova detaljne regulacije koje podržava Program doprinelo se **poboljšanju poslovnog okruženja** uz omogućeno ulaganje od 250.000 evra u Stari grad Užice. Ovo, zajedno sa sastancima sa investitorima, koji su organizovani u sedam jedinica lokalne samouprave, potvrđuje efikasnost ranog uvida javnosti, što je bio preduslov Programa za pružanje podrške u izradi planova. Naime, kvalitet planova je poboljšan u Rači i Merošini boljim definisanjem industrijskih zona, a u Velikoj Plani intenziviranim pristupom razvoju turističko-rekreativnog područja.

Efekte posvećenosti devet jedinica lokalne samouprave koje sprovode projekte poslovne infrastrukture da privuku investicije takođe obećavaju. Dvanaest investitora već gradi proizvodne pogone u industrijskoj zoni u Paraćinu. Isto tako, nakon otvaranja prve fabrike u Šapcu u toku su pregovori sa devet novih investitora, dok se Svilajnac bliži sklapanju ugovora o novim investicijama. Ove tri jedinice lokalne samouprave su postigle najveći napredak u izvođenju građevinskih radova. Realizacija preostalih šest projekata je u toku sa ugovorima o izvođenju radova koje su preostale tri opštine potpisale tokom ovog kvartala.

Uvodni sastanci u devetnaest jedinica lokalne samouprave koji su vodili realizaciji projekata vezanih za geografske informacione sisteme rezultirali su proširenjem područja delovanja projekata. Izrađivaće se nove aplikacije koje će omogućiti veći doprinos u sprovođenju nacionalnih strategija urbanog razvoja u vezi

sa mapiranjem arhitektonskog nasleđa u Šapcu, u Novom Pazaru one koje se odnose na valorizaciju neiskorišćenih i zapuštenih lokacija, u Kruševcu i Aleksincu u vezi sa unapređenjem urbane mobilnosti.

Dosadašnji doprinos **jačanju socijalne inkluzije i socijalne kohezije** ogleda se u građevinskim radovima, koji su završeni u sedam jedinica lokalne samouprave, u dodatnih 21 radovi su u toku, a preostalih devet je u završnoj fazi tenderski postupak. Šest projekata je dovršeno tokom ovog kvartala, uključujući i rekonstrukciju školskih zgrada u Merošini i Velikoj Plani, a više od 500 korisnika imalo je koristi od bolje energetske efikasnosti i uslove za sportske aktivnosti. Isto tako, 15.000 ljudi koji su prisustvovali 58. Festivalu kulture mladih u Knjaževcu koristilo je renoviranu pozornicu na otvorenoj pozornici Gurgusovca. Obnova i opremanje mesne zajednice u selu Dugojnica omogućili su oživljavanje društvenih i kulturnih aktivnosti u ovom selu u okolini Surdulice, dok u Žabarima korisnici socijalnih usluga sada imaju bolje uslove u rekonstruisanom objektu za pružanje socijalnih usluga. Konačno, rekonstrukcija sportskog terena na otvorenom u Kragujevcu doprineće poboljšanju uslova za brojne sportiste, sportske klubove i lokalno stanovništvo. Tehnička podrška za dobro upravljanje jačanjem održivosti infrastrukturnih projekata pruža se u 35 jedinica lokalne samouprave – dva propisa su već usvojena i još jedanaest je u postupku usvajanja.

Bolja integracija albanske zajednice podstaknuta je kroz osposobljavanje više od 700 mladih Albanaca da komuniciraju na srpskom jeziku i biće nastavljena sa drugom fazom intervencije, započetom u septembru, a koja će obuhvatiti dodatni broj korisnika. Započela je i realizacija 21 projekta za podsticanje socijalne kohezije u multietničkim opštinama i inicijalne aktivnosti su u toku.

Aktivnosti komunikacije Programa su bile produktivne. U septembru su održane tri zvanične posete EU PRO projektima, kao i prva javna sednica Upravnog odbora Programa. Pored toga, dva aktivna javna poziva tokom ovog kvartala su izazvala veće interesovanje, što je potvrđeno putem društvenih mreža i brojnim posetama veb-sajtu programa EU PRO. Lokalni i nacionalni mediji pomno su pratili aktivnosti Programa sa 425 pozitivnih medijskih izveštaja, od kojih je većina povezana sa stvaranjem prekretnice u vezi sa infrastrukturnim projektima. Na veb-sajtu Programa je objavljeno deset novih video-zapisa i šest uspešnih priča, dok EU PRO jutjub kanal sada ima 117 odabranih video-zapisa. Ovaj kvartal uključuje i izradu štampanog, elektronskog i video-materijala za promociju Poziva za MMP i predstojećeg likovnog konkursa za kalendar.

Izazovi tokom ovog kvartala uključuju prevladavanje nedostataka u ugovaranju infrastrukturnih projekata kako bi se iskoristila trenutna građevinska sezona, kao i dodatna sredstva uložena u orijentaciju novih korisnika Programa. Oni će biti prisutni i u narednom kvartalu i pažljivo se rešavaju pomnim praćenjem i pojačanom tehničkom podrškom.

Ovaj izveštaj pruža pregled napretka i dostignuća, izveštaj o pitanjima upravljanja i koordinacije, pregled pretpostavki i rizika, pitanja kvaliteta i održivosti, uvid u ključne rezultate za naredni izveštajni period i naučene lekcije. Brojni prilozi pružaju čitaocima priliku da se detaljno upoznaju sa nekim konkretnim aktivnostima Programa.

Sadržaj

Skraćenice	2
Rezime	3
Pregled napretka i rezultata	6
Strategijski i programski kontekst	6
Napredak u ostvarivanju ciljeva	6
Rezultat 1	7
Rezultat 2	8
Rezultat 3	9
Upravljanje i koordinacija	11
Upravni odbor Programa	11
Koordinacija	11
Finansije	12
Ljudski resursi	12
Nabavka	12
Izveštavanje i praćenje	13
Rizici i problemi	13
Kvalitet	13
Održivost	14
Naučene lekcije	14
Komunikacija i vidljivost	14
Plan rada	16

Pregled napretka i rezultata

Strategijski i programski kontekst

Nakon usvajanja Strategije održivog i integralnog urbanog razvoja Republike Srbije do 2030¹, u junu 2019. godine nastavljena je dalja izrada Strategije kroz izradu Akcionog plana za period 2020–2023. Ministarstvo za građevinu, saobraćaj i infrastrukturu (MGSI) pozvalo je Program da doprinese razvoju akcionog plana predlogom konkretnih aktivnosti zasnovanih na iskustvu na lokalnom nivou i planovima za stalnu podršku u srodnim oblastima. Javni uvid planiran je za novembar 2019. godine.

Eurofund je objavio studiju „Kvalitet života – život i društvo u zemljama kandidatima za članstvo u EU“² na osnovu rezultata Evropske ankete o kvalitetu života (European Quality of Life Survey – EQLS) za 2016. godinu. Ona obuhvata tri široke oblasti: kvalitet života, kvalitet javnih usluga i kvalitet društva. Podaci pokazuju da je nivo zadovoljstva životom u Srbiji tokom 2016. bio na sličnom nivou kao i 2011. godine. Taj nivo je niži od proseka EU28, ali je viši od ostalih zemalja u regionu. Međutim, i pored relativno visokog nivoa zadovoljstva životom, podaci ukazuju na izuzetno nizak nivo optimizma u pogledu budućnosti. U Srbiji je i dalje velik broj građana izložen riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, a postoje i određena ograničenja u pogledu kvaliteta života za veliki sloj društva. Situacija mladih, žena i dugotrajno nezaposlenih nije se proporcionalno poboljšala usled poboljšanja u oblasti privrede i zapošljavanja, a ovo ostaje pitanje kojim se moraju baviti programi ekonomskih reformi i socijalne strategije za zapošljavanje.

Napredak u ostvarivanju ciljeva

Usvajanjem Plana detaljne regulacije za Stari grad u Užicu 20. septembra stvorene su osnove za izdavanje lokacija za dve investicije. Naime, investicije veće od 250.000 evra potvrdili su Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija, koje je uložilo 22 miliona dinara za radove na obnovi tvrđave u Starom gradu, kao i Fond ambasadora Sjedinjenih Američkih Država za očuvanje kulturne baštine (Ambassadors Fund for Cultural Preservation – AFCP)³ sa 75.000 dolara ulaganja za završetak rekonstrukcije Starog grada. Lokalna uprava takođe radi na obezbeđivanju sredstava za izgradnju mosta za pešake, koji je uključen u projekat.

Programske aktivnosti na geografskim informacionim sistemima (GIS), iako se lokalno sprovode, razvijaju se u skladu sa nacionalnim strategijama i potrebama razvoja. U tom pogledu, nakon dodeljivanja ugovora o donaciji jedinicama lokalne samouprave (JLS) sa tematskim aplikacijama za GIS, Program je radio na identifikaciji dodatnih aplikacija koje mogu imati veći doprinos u sprovođenju nacionalnih strategija urbanog razvoja. Za sada, aplikacije koje će biti izrađene kao dodata vrednost za projekte sa JLS su mapiranje arhitektonskog nasleđa u Šapcu, valorizacija neiskorišćenih i zapuštenih lokacija u svrhu ekonomskog razvoja Novog Pazara i poboljšanje urbane mobilnosti za zajednički projekat Kruševca i Aleksinca.

Tekuće aktivnosti za jačanje socijalne kohezije u multietničkim opštinama beleže prve rezultate. Bolja integracija albanske zajednice podstaknuta je poboljšanjem kapaciteta više od 700 mladih Albanaca da komuniciraju na srpskom jeziku. Što je još važnije, poboljšane jezičke veštine povećaće perspektivu za dalje obrazovanje i zapošljavanje i doprineće celokupnoj socijalnoj koheziji u opštinama Bujanovac i Preševo. Potpomognuta je i započeta druga faza intervencije, koja obuhvata dodatne korisnike.

Započeta je realizacija 21 projekta socijalne kohezije sa više od 3.000 korisnika i očekuje se da će doprineti društveno-ekonomskom jačanju najugroženijih građana i boljoj integraciji nacionalnih manjina koje žive u 17 opština. Primećena su prva pozitivna dešavanja. U Vranju, udruženje koje okuplja osobe sa invaliditetom

¹ <https://www.srbija.gov.rs/dokument/45678/strategije.php>

² <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/rs/eurofound-objavio-studiju-o-kvalitetu-zivota-u-zemljama-kandidatima-za-clanstvo-u-eu/>

³ Izvor: Grad Užice, <https://rs.usembassy.gov/education-culture/grants-programs/ambassadors-fund-cultural-preservation/>

stvorilo je uslove za osnivanje socijalnog preduzeća koje će stvoriti mogućnosti za ostvarivanje prihoda za njihove članove i doprineti finansijskoj samoodrživosti organizacije.

Rezultat 1

Poboljšana tehnološka struktura MSP i njihova sposobnost da povećaju svoj udeo na tržištu

Sedamdeset pet novih radnih mesta je otvoreno tokom ovog tromesečja, što čini ukupno 143 nova radna mesta koja su otvorena u 68 mikro i malih preduzeća (MMP) putem Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP. Intervencije društveno odgovornog poslovanja (DOP) koje su sprovedene tokom tromesečja uključivale su donaciju proizvoda korisničkim preduzećima poput donacije peleta za zimsko grejanje lokalnom vrtiću u Boljevcu ili ulaganja u obrazovanje najmlađih kroz radionice o proizvodnji džema u Požegi.

Dvadeset projekata je odobreno za finansiranje, u ukupnoj vrednosti od 661.008 evra, kao rezultat Javnog poziva za dostavljanje predloga projekata za organizacije za podršku poslovanju (OPP)⁴ čiji je cilj bolja održivost i konkurentnost preduzeća. Očekuje se da će odobreni projekti poboljšati konkurentnost i održivost najmanje 489 malih i srednjih preduzeća i preduzetnika kroz različite intervencije, uz povećanje kapaciteta 26 OPP koje sprovode projekte. Izabrane OPP će sprovoditi aktivnosti koje doprinose poboljšanju procesa ili kvaliteta proizvoda i usluga, podržavaju širenje na nova tržišta i olakšavaju standardizaciju i sertifikaciju. Pored toga, OPP će poboljšati svoje interne kapacitete i uvesti nove usluge usklađene sa identifikovanim potrebama njihovih ciljnih preduzeća.

Aktivnosti

1.1 Program bespovratne pomoći za MSP

Realizacija ugovora o dodeli bespovratnih sredstava potpisanih u okviru Prvog poziva za dostavljanje predloga projekata za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP napreduje sa intenzivnim završetkom postupka nabavke i isporuke opreme i otvaranjem novih radnih mesta. Do sada je nova oprema instalirana u 62 MMP, dok 24 imaju ugovorene dobavljače.

Stvarajući veći uticaj na svoje lokalne zajednice, 35 MMP je sprovedo neke ili sve planirane aktivnosti društveno odgovornog poslovanja.

Shodno odobrenju Upravnog odbora Programa (UOP), Drugi javni poziv za dostavljanje predloga projekata za nabavku opreme i pružanje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća objavljen je 23. septembra 2019. godine⁵. Cilj poziva je unapređenje tržišnih potencijala, doprinos lancu vrednosti i otvaranje radnih mesta. Kao i kod prvog poziva, ciljane su preduzeća u drugom investicionom ciklusu sa slabijim pristupom komercijalnim mogućnostima finansiranja, registrovana u periodu od 2014. do 2018. godine i registrovana za proizvodnju. Ukupna indikativna sredstva za Poziv su do 2,5 miliona evra, a pojedinačni grantovi biće dodeljeni u rasponu od 10.000 do 30.000 evra ili čak do 70.000 evra za izvezno orijentisana ili brzorastuća preduzeća. Promocija poziva biće intenzivirana u oktobru, uz 13 planiranih info-sesija i prateće medijske kampanje, zajedno sa dopisom koji se šalje direktno svim preduzećima koja mogu uzeti učešće, a završava se 10. novembra 2019. godine.

---

⁴ Rezultati Poziva su dostupni na <https://www.eupro.org.rs/uploads/files/54-716-54-392-cfp-05-19-bsos-v1.pdf>

⁵ Poziv je dostupan na <https://www.eupro.org.rs/ktext/drugi-javni-poziv-za-podnosenje-predloga-projekata-za-nabavku-opreme-i-uvodjenje-usluga-za-preduzetnike-mikro-i-mala-preduzeca>

1.2 Podrška organizacijama za podršku preduzećima

Javni poziv za dostavljanje predloga projekata za OPP zatvoren je 14. jula 2019. godine. Pristigla su 43 predloga projekata u vrednosti od 1.469.929 evra. Dvadeset sedam predloga projekata je bilo za pojedinačne OPP projekte, 16 za partnerske projekte. Većinu su dostavila poslovna udruženja (ukupno 17), 10 je pristiglo iz regionalnih razvojnih agencija, a sedam iz poslovnih inkubatora. Klasteri i akademske institucije su podneli četiri predloga projekata, a jedan je pristigao iz naučno-tehnološkog parka.

Administrativna procena i tehnička evaluacija su obavljani tokom jula i avgusta 2019. godine. Kao rezultat toga, UOP je predložio i odobrio dvadeset projekata za finansiranje⁶, od čega su 14 predložile OPP a šest je partnerskih projekata, u ukupnoj vrednosti od 661.008 evra. Početak realizacije izabranih projekata planiran je za početak novembra, po potpisivanju ugovora o dodeli bespovratnih sredstava.

Rezultat 2

Poboljšani uslovi za poslovanje kroz efikasnije pružanje administrativnih usluga, bolje upravljanje zemljištem i konkretne investicije u infrastrukturu

Izgledi za privlačenje investicija kroz projekte poslovne infrastrukture povećavaju se sa napretkom izgradnje. Trenutno dvanaest investitora gradi proizvodne pogone u industrijskoj zoni Paraćin, uključujući i MMP „Natura Gusto“, koje je već instaliralo novu proizvodnu liniju nabavljenu u okviru EU PRO ugovora o dodeli bespovratnih sredstava. Isto tako, nakon otvaranja prve fabrike u industrijskoj zoni u Šapcu u toku su pregovori sa četrnaest novih investitora.

U vezi sa zahtevom Programa koji se odnosi na rani uvid javnosti tokom izrade planova detaljne regulacije (PDR), sastanci sa investitorima i relevantnim akterima organizovani uz pomoć Programa u JLS⁷ tokom kvartala dali su pozitivne rezultate. U Rači i Merošini je postignuta bolja definicija korišćenja zemljišta u industrijskim zonama, a u Velikoj Plani je poboljšana valorizacija turističkog rekreativnog područja u blizini reke Velike Morave. Konkretni nesporazumi u pogledu pokrivenosti područja projektom su identifikovani i razrešeni u industrijskoj zoni Kučevo i u Nikoličevskoj banji u Zaječaru, zbog osetljive ekološke i investicione prirode, gde je diskusija sa investitorima i zainteresovanim stranama koju je potpomogao Program pomogla u razjašnjenju i rešavanju različitih pitanja, što će na kraju osigurati veći kvalitet i izvodljivost projektnih rešenja.

Aktivnosti

2.1.1 Poboljšanje upravljanja zemljištem kroz razvoj GIS i poboljšan pristup geoprostornim podacima

Realizacija 19 projekata odobrenih u okviru Poziva za geografske informacione sisteme je pokrenuta. Tokom tromesečja održani su uvodni sastanci sa dobitnicima grantova kako bi se osiguralo zajedničko razumevanje postupaka za realizaciju ugovora o dodeli bespovratnih sredstava. Program je takođe pružio tehničku podršku JLS u pripremi tendera za nabavke u skladu sa ugovorima o dodeli bespovratnih sredstava. Do sada su postupci nabavki pokrenuti u deset JLS⁸.

2.1.2 Izrada urbanističkih planova koji se odnose na ekonomski razvoj

---

⁶ Rezultati Poziva su dostupni na: <https://www.eupro.org.rs/uploads/files/54-716-54-392-cfp-05-19-bsos-v1.pdf>

⁷ Rača, Kraljevo, Kučevo, Velika Plana, Merošina, Veliko Gradište i Zaječar

⁸ Čajetina, Kragujevac, Leskovac, Loznica, Niš, Požarevac, Šabac, Topola, Žagubica i Zaječar

Realizacija 19 projekata za izradu planova detaljne regulacije (PDR) napreduje u skladu sa rasporedom. Tokom tromesečja, ugovaraju se preostala četiri plana⁹, pored 15 planova koji su već u fazi izrade.

Prvi rezultati su PDR za područje Starog grada Užice od 20. septembra, kao i trenutni zahtev za izdavanje građevinske dozvole. Pored toga, još dva plana, u Čajetini i Pirotu, ušla su u završnu fazu planiranja tokom izveštajnog perioda i očekuje se da će biti usvojeni ranije nego što je planirano. Devet PDR je u fazi izrade¹⁰, dok je preostalih sedam u fazi pripreme¹¹.

2.1.3 Izrada projektno-tehničke dokumentacije za projekte koji doprinose ekonomskom razvoju

Realizacija dvanaest ugovora o dodeli bespovratnih sredstava za izradu projektno-tehničke dokumentacije za projekte ekonomske infrastrukture je u toku, sa izvesnim kašnjenjima. Tokom kvartala ugovorena je izrada tehničke dokumentacije u Beloj Palanki, Vranju i Vladičinom Hanu. S tim u vezi, pripremaju se tri ugovora o dodeli bespovratnih sredstava – tenderi su ponovo objavljeni u gradovima Kraljevo i Čačak zbog malog broja ponuda u Prvom pozivu, a grad Niš beleži kašnjenja zbog tehničkih smetnji u pripremi oglasa za konkurs za idejni projekat višenamenskog izložbenog centra. Očekuje se da će projekti postići definisane zadatke tokom poslednjeg kvartala godine. Izrada tehničkog projekta se vrši u osam JLS¹², dok je projekat rekonstrukcije mosta preko reke Lepenice, do fabrike FIAT u gradu Kragujevcu, završen.

2.2 Razvoj/poboljšanje infrastrukture manjeg obima koja ima ekonomski uticaj na lokalnom nivou

Nakon što su lokalne samouprave Smederevo, Bojnik i Priboj zaključile tri ugovora o radovima tokom kvartala, građevinski radovi su u toku za svih devet projekata ekonomske infrastrukture¹³.

Najveći napredak beleži Grad Šabac, čija je industrijska zona u završnoj fazi prema ugovoru o dodeli bespovratnih sredstava. Da bi se dodeljena sredstva u potpunosti iskoristila uz uštede ostvarene u prvobitnom ugovoru, Grad je zatražio proširenje radova u zoni kako bi se izgradilo dodatnih 420 metara kanalizacionog sistema zajedno sa 1.400 metara biciklističkih i pešačkih staza koje bi poboljšale svakodnevno kretanje zaposlenih koji rade u toj zoni. Zahtev se razmatra. Pored toga, radovi u industrijskim zonama u Svilajncu i Paraćinu privode se kraju.

Rezultat 3

Bolja socijalna kohezija i unapređeni ulovi života kroz poboljšanje javne infrastrukture manjeg obima i unapređenje društvenih odnosa

Nakon završetka izgradnje zelene pijace u Aleksincu, tokom ovog tromesečja završeni su građevinski radovi u još šest opština. Kao rezultat rekonstrukcije školskih zgrada u Merošini i Velikoj Plani, više od 500 učenika imaće koristi od poboljšane energetske efikasnosti i uslove za sportske aktivnosti. Isto tako, 15.000 građana koji su prisustvovali 58. Festivalu kulture mladih u Knjaževcu koristilo je renoviranu pozornicu na kuli Gurgusovac na otvorenom. Obnova i opremanje Mesne zajednice u selu Dugojnica omogućili su oživljavanje društvenih i kulturnih aktivnosti u ovom selu u okolini Surdulice, dok u Žabarima korisnici socijalnih usluga sada imaju bolje uslove u rekonstruisanom objektu za socijalne usluge. Uz to, rekonstrukcija sportskog terena na otvorenom u Kragujevcu doprineće poboljšanju uslova za brojne sportiste, sportske klubove i lokalno stanovništvo.

⁹ Blace, Majdanpek, Raška i Dimitrovgrad

¹⁰ Kraljevo, Kučevo, Zaječar, Topola, Rača, Surdulica, Veliko Gradište, Merošina i Velika Plana

¹¹ Vlasotince, Aranđelovac, Dimitrovgrad, Leskovac, Raška, Majdanpek i Blace

¹² Bačka Palanka, Kučevo, Doljevac, Topola, Knjaževac, Smederevo, Vranje i Vladičin Han

¹³ Smederevo, Bojnik, Paraćin, Šabac, Kragujevac, Svilajnac, Sokobanja, Užice, Priboj

Aktivnosti koje doprinose jačanju socijalne kohezije u multietničkim opštinama napreduju. Procena prve faze projekta unapređenja nastave srpskog kao nematernjeg jezika pokazala je bolje znanje srpskog jezika među albanskim učenicima. Druga faza projekta je započeta u četiri škole u Bujanovcu i Preševu, a obuhvata 37 razreda sa 667 učenika.

Dvadeset jedan predlog projekata ukupne vrednosti 372.031 evro ugovoren je kao rezultat Poziva za jačanje socijalne kohezije u multietničkim opštinama. Više od 3.000 stanovnika multietničkih zajednica imaće koristi od aktivnosti usmerenih na smanjenje nejednakosti i diskriminacije, promovisanja međuetničkog razumevanja i pružanja jednakih mogućnosti za sve pojedince u tim zajednicama.

Aktivnosti

3.1 Podrška projektima za poboljšanje uslova života i kvaliteta javne infrastrukture u opštinama

Sprovođenje 37 projekata lokalne infrastrukture dobro napreduje. Tokom tromesečja potpisani su ugovori i započeti radovi u 16 opština¹⁴ koje imaju koristi od produžene sezone izgradnje. Nakon završetka građevinskih radova na zelenoj pijaci u Aleksincu, još šest JLS¹⁵ je završilo izgradnju tokom kvartala, dok su građevinski radovi u toku u ukupno 21 JLS¹⁶.

Tenderi za građevinske radove su u završnoj fazi u Prijepolju, Užicu, Bujanovcu, Rekovcu i Čajetini, dok se tenderi pripremaju za ponovno oglašavanje u Beloj Palanki, Sjenici, Batočini i Priboju.

3.2 Podrška projektima kojima se unapređuju međuetnički dijalog i saradnja, podstiče socijalna kohezija i socijalna integracija u multietničkim zajednicama

Rezultati projekata koji se odnose na pomoć u učenju srpskog kao nematernjeg jezika u opštinama Preševo i Bujanovac pokazuju se na testiranju učenika¹⁷, koje je sprovedeno krajem školske godine. Nastavak projekta je formalizovan i započela je druga faza realizacije. Tri od šest asistenata u nastavi potvrdilo je interesovanje za nastavak angažmana, dok su tri dodatna asistenta morala biti izabrana putem javnog poziva, sprovedenog u avgustu. Njihov angažman je započeo početkom septembra, a obuhvata 667 (296 devojčica i 371 dečaka) učenika u 37 odeljenja od četvrtog do osmog razreda. Nastava će biti ista kao i prethodne godine kako bi se osigurao kontinuitet aktivnosti. Peti izveštaj o napretku¹⁸, koji je u septembru podnela Grupa 484, potvrdio je da su postignute ključne etape u periodu izveštavanja.

Nakon verifikacije 22 projekta koji su odobreni u okviru PDP za jačanje socijalne kohezije u multietničkim opštinama zaključeni su ugovori o dodeli bespovratnih sredstava za 21 projekat¹⁹. Projekat koji je dostavilo Udruženje zdravstvenih radnika romske nacionalnosti otkazan je pre zaključivanja ugovora jer podnosilac projekta nije odgovorio na zahtev za pojašnjenje. Naime, Udruženje je promenilo pravnog zastupnika i rukovodioca projekta, ali nije dostavilo zvanične dokumente (izvod iz Agencije za privredne registre, imenovanje novog rukovodioca projekta i njegovu biografiju) kako bi ova promena bila potvrđena.

Pet info-sesija za korisnike bespovratnih sredstava o njihovim ugovornim obavezama i administrativnim zahtevima i procedurama Programa održano je krajem jula i početkom avgusta u Nišu, Vranju, Boru, Novom Pazaru i Požarevcu. Aktivnostima je prisustvovalo 45 učesnika (32 žene i 13 muškaraca) i dobili su vrlo

¹⁴ Raška, Vladičin Han, Trgovište, Kuršumljia, Bosilegrad, Leskovac, Babušnica, Dimitrovgrad, Velika Plana, Šabac, Smederevo, Valjevo, Kragujevac, Čajetina, Ljubovija i Boljevac

¹⁵ Aleksinac, Merošina, Knjaževac, Surdulica, Žabari, Velika Plana i Kragujevac

¹⁶ Svilajnac, Boljevac, Ljubovija, Požega, Valjevo, Smederevo, Šabac, Dimitrovgrad, Babušnica, Leskovac, Knjaževac, Doljevac, Kučevo, Bosilegrad, Kuršumljia, Trgovište, Žagubica, Vladičin Han, Raška i Golubac

¹⁷ Pregled rezultata testiranja je dostupan u: Aneks III_Att.1.3_SNMT_Report on final testing SRB

¹⁸ Aneks III_Att.1.1_Fifth Progress report Group 484 2019

¹⁹ Aneks III_Att.1.2_EPR_CFP 09-2018_Contracted Projects Table

pozitivne povratne informacije, posebno o relevantnosti obrađenih tema i njihovoj korisnosti za uspešnu implementaciju projekata.

Svi subjekti čiji su projekti odobreni dovršili su otvaranje namenskih računa i primili prve tranše²⁰ tokom jula i avgusta, te započeli sa sprovođenjem aktivnosti u okviru projekata. U toku je selekcija korisnika, priprema obuka, promotivnih aktivnosti itd. Pored toga, Program je sproveo sedam terenskih poseta kako bi se pružile dalje smernice i tehnička podrška u realizaciji projekta.

Upravljanje i koordinacija

Upravni odbor Programa

Šesti sastanak Upravnog odbora programa (UOP) održan je 16. septembra 2019. godine u Beogradu. Pored toga, u cilju povećanja transparentnosti i vidljivosti Programa, 19. septembra je u Sokobanji održan javni sastanak UOP. Okupilo se 120 predstavnika 45 lokalnih samouprava i sedam regionalnih razvojnih agencija.

UOP je odobrio Kvartalni izveštaj²¹ za period april – jun 2019. godine, kao i 20 projekata koje su predložile organizacije za podršku preduzećima a čiji je cilj da doprinesu konkurentnosti i održivosti malih i srednjih preduzeća i preduzetnika, kao i Drugi javni poziv za preduzetnike, mikro i mala preduzeća. Sledeći sastanak UOP je planiran za početak 2020. godine.

Koordinacija

Program Swiss PRO kroz tehničku podršku za uvođenje principa dobrog upravljanja podržava trideset pet opština koje sprovode projekte lokalne infrastrukture, pri čemu se razlikuju tri grupe projekata prema složenosti angažmana. Sedam njih ima visok nivo složenosti, gde je u fokusu princip odgovornosti. Drugu grupu čini deset projekata koji se bave procesom učešća i nediskriminacijom, dok treću grupu čini 20 projekata koji se fokusiraju na energetska efikasnost. Do sada je za usvajanje pripremljeno ukupno jedanaest propisa, dok su dva propisa već usvojena. Participativni pristup organizovanju Festivala mladih u Knjaževcu, uključivanje romskog vrtića u redovni predškolski sistem u Merošini i Kraljevu, trim-staza sa boljom dostupnošću za osobe sa invaliditetom dati su kao primeri najbolje prakse u pogledu principa učešća i nediskriminacije.

U avgustu i septembru Program je imao dva sastanka sa predstavnicima Grupe 484 i Koordinacionim telom za Preševo, Bujanovac i Medveđu (KT) kako bi se osigurala nesmetana realizacija druge faze projekta učenja srpskog kao maternjeg jezika. Pripremne aktivnosti su potvrđene, postavljeni su rokovi i podeljene su odgovornosti partnera u sprovođenju. Nakon zaključaka sastanka, početak aktivnosti u novoj školskoj godini koordinira se sa Ministarstvom prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i četiri škole u Bujanovcu i Preševu i obezbeđeno je angažovanje šest asistenata u nastavi.

Sinergija sa drugim projektima identifikovana je u vezi sa razvojem geografskih informacionih sistema. Novopokrenuti projekat „Poboljšanje poslovne klime u Srbiji“, koji sprovodi Republička geodetska uprava i podržava Švedska međunarodna agencija za razvojnu saradnju – SIDA²², ima za cilj da izradi mape ulaganja

---

²⁰ Preko 50% ukupnih sredstava, u vrednosti od 23.086.372,11 dinara, uplaćeno je korisnicima bespovratnih sredstava

²¹ https://www.eupro.org.rs/uploads/files/51-813-epr_gr-apriun19_26092019_ser.pdf

²² Pilot-projekat vredan dva miliona evra realizuje se u saradnji sa deset JLS: Arilje, Bor, Vranje, Knjaževac, Čuprija, Sombor, Čačak, Požarevac, Zrenjanin i Pirot

i kreira registar investicionih lokacija koji će uključivati prikupljanje braunfield, grinfield, grejfield i drugih lokacija za lokalne i regionalne vlasti. Interesovanje za saradnju potvrđeno je prevashodno u odnosu na preklapajuće aktivnosti u četiri pilot JLS²³ i one će biti praćene u narednom kvartalu.

Finansije

Sljede glavni finansijski pokazatelji:²⁴

- Ukupan utrošak sredstava na dan 30. septembra 2019. godine iznosio je 13.825.888 evra ili 55,43% programskog budžeta;
- Predviđeni utrošak sredstava za naredni izveštajni period iznosi 2.277.108 evra.

Ljudski resursi

U skladu sa planom zapošljavanja na Programu i utvrđenim potrebama za jačanjem njegovih kapaciteta, tokom tromesečja je sprovedeno nekoliko procesa zapošljavanja. Kao što je planirano, angažovan je asistent za socijalnu koheziju i počeo je sa radom od jula 2019. godine, a funkcija je vezana za administraciju dodeljenih ugovora o dodeli bespovratnih sredstava za socijalnu koheziju.

Programske komunikacije ojačane su zapošljavanjem na dve kratkoročne pozicije – tehnički stručnjak za procenu medijske opreme i snimatelj/montažer, uz jačanje pozicije službenika za komunikacije.

Nakon zapošljavanja menadžera sektora za mala i srednja preduzeća i OPP, upražnjeno radno mesto za kancelariju u Novom Pazaru je popunjeno, a otvoreno je i novo radno mesto saradnika u kancelariji u Nišu. Sektor je na taj način bolje osposobljen za upravljanje realizacijom velikog broja postojećih ugovora o dodeli bespovratnih sredstava i olakšan je izbor dodatnih korisnika koji su planirani u narednim kvartalima.

Stalna pažnja posvećena je evaluaciji performansi. Zaposleni na Programu obavili su polugodišnju procenu napretka u odnosu na ciljeve učinka postavljene na početku godine. Rezime i diskusija vođenih ovom prilikom zabeleženi su u onlajn alatki za procenu učinka.

Profesionalni razvoj osoblja Programa podržan je dostupnim onlajn kursevima i sveobuhvatnijim programima učenja kao što je UNOPS kurs za lidere koji je upisala menadžerka za komunikacije u svojstvu vođe tima.

Nabavka

Postupci nabavke sprovedeni u periodu jul – septembar 2019. godine bili su prvenstveno u vezi sa aktivnostima iz Drugog javnog poziva za dostavljanje predloga projekata za nabavku opreme i pružanje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća, koji je oglašen u septembru. Služba nabavki je obavila nabavku baze podataka MMP sa ciljem da se omogući jednak pristup informacijama o ovoj mogućnosti za gotovo 9.000 preduzeća i preduzetnika koji ispunjavaju uslove. Takođe, kao doprinos promociji Poziva, izvršena je nabavka usluga digitalne kampanje i štampanja promotivnih materijala.

Takođe se sprovodi nekoliko nabavki u vezi sa logističkom podrškom programskim aktivnostima, uključujući podršku organizaciji sastanka Upravnog odbora Programa u septembru i pripreme aktivnosti za

---

²³ <http://www.rgz.gov.rs/projekti/projekat-unapre%C4%91enje-poslovne-klime-u-srbiji/op%C5%A1te-informacije>

²⁴ Iako ove cifre pružaju uvid u potrošnju Programa, konačne cifre su date samo u finansijskim izveštajima Programa

organizovanje orijentacionog sastanka za regionalne razvojne agencije i posetu zamenika šefova misija južnoj Srbiji.

U pogledu upravljanja ugovorima o dodeli bespovratnih sredstava Programa, tokom ovog tromesečja su sprovedene sledeće aktivnosti:

- potpisivanje 21 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava za projekte socijalne kohezije odobrene u okviru Poziva CFP 09-2018,
- verifikacija finansijskih izveštaja i izveštaja o nabavkama za 49 korisnika Programa,
- obračun iznosa za uplatu za 40 projekata odobrenih za finansiranje koji su u toku,
- registracija 72 projekta odobrena za finansiranje u Poreskoj službi,
- obrada predloga projekata pristiglih putem imejla i administrativna provera kao podrška Odboru za evaluaciju Poziva za OPP,
- izrada 12 izmena i dopuna ugovora o dodeli bespovratnih sredstava.

Izveštavanje i praćenje

Pored ugovorno obaveznih izveštaja, EU PRO priprema i mesečne izveštaje i, po potrebi, izveštava o napretku i o pojedinačnim aktivnostima. Iako nisu ugovorno obavezni, oni mogu biti dostavljeni MEI i donatoru na zahtev.

Rizici i problemi

Dvoje od šestoro asistenata za nastavu u okviru projekta učenja srpskog jezika odlučili su da ne nastave sa angažmanom pre početka školske godine, što je dovelo početak aktivnosti u pitanje. Implementacioni partner je odmah odgovorio i rešio problem izborom novih asistenata putem javnog poziva.

Javna nabavka za četiri projekta lokalne infrastrukture²⁵ nije organizovana prema prethodno definisanom akcionom planu, što ugrožava dinamiku realizacije projekta za tekuću građevinsku sezonu. Program je pružio pomoć ovim korisnicima da izrade nove akcione planove sa strožim rokovima za rešavanje kašnjenja i mogućnošću ugovaranja do sredine novembra 2019. Ovi projekti se pažljivo prate, a u slučaju da revidirani planovi ne budu poštovani, Program će predložiti alternativni način sprovođenja, koji će razmotriti Upravni odbor Programa.

Programom je bila predviđena isplata u iznosu od 15% budžeta projekta u prvoj tranši projektima odobrenim za finansiranje u okviru PDP za socijalnu koheziju sa kojima se ranije nije saradivalo. Ova mera se primenjuje kako bi se smanjio potencijalni rizik od zloupotrebe sredstava, s obzirom na to da dvostruka provera potpisa nije primenjiva za ovu vrstu projekata. Organizacije sa dokazanim iskustvom primile su 70% sredstava za projekat u prvoj tranši.

Kvalitet

Program pruža kontinuiranu tehničku podršku projektima odobrenim za finansiranje iz organizacija civilnog društva. Nakon potpisivanja ugovora održano je pet info-sesija, koje su im pružile smernice o upravljanju i sprovođenju projekata u skladu sa procedurama UNOPS i EU PRO. Tehnička podrška traje i tokom realizacije projekata, posebno u vezi sa organizacijama sa ograničenim kapacitetima, kao što su udruženja osoba sa invaliditetom i romska udruženja. Sedam takvih organizacija posećeno je u septembru nakon početka realizacije projekta. Obezbeđene su im konkretnije smernice, koje se odnose na postupak nabavke, pripremu izveštaja, upravljanje finansijama, postupak oslobađanja od plaćanja poreza, izbor korisnika i

---

²⁵ Priboj, Prijepolje, Sjenica i Batočina

druga pitanja u vezi sa sprovođenjem i upravljanjem projektom. Dodatni napori su uloženi u izgradnju njihovih kapaciteta kako bi se osigurala kvalitetna realizacija projektnih aktivnosti i rezultata.

Realizacija svih projekata za koje je Program odobrio finansiranje pomno se nadgleda, a intenzivnije u periodima prekretnica projekata. S tim u vezi, građevinsku sezonu pratile su česte posete gradilištima. Svaka poseta je praćena formalnim povratnim informacijama za lokalne samouprave korisnice i tim za realizaciju projekata, što je rezultiralo ubrzanim rešavanjem potencijalnih problema i obezbeđivanjem kvaliteta projekata.

Održivost

Realizacija EU PRO Akcionog plana za rodna pitanja (GAP) napreduje, posebno u vezi sa unapređenjem rodnog pariteta u projektima Programa. Program se pobrinuo da urođnjavanje bude sastavni deo svakog PDP, uključujući nedavno otvoren PDP za podršku konkurentnosti MMP koji predviđa davanje dodatnih bodova predlozima projekata koji doprinose unapređenju rodne ravnopravnosti (RR). Pored toga, korisnici bespovratnih sredstava koji realizuju infrastrukturne projekte ohrabruju se da uključe elemente RR uz podršku programa Swiss PRO i primećeni su prvi pomaci. Kulturni centar u Beloj Palanki, koji je u fazi obnove, podstaci će veće učešće žena u kulturnom javnom životu tako što će im besplatno obezbediti prostorije za aktivnosti ženskih udruženja.

Naučene lekcije

Kvalitet tehničke dokumentacije znatno utiče na dinamiku građevinskih radova za takve projekte i mora da se verifikuje tokom postupka odabira projekata. Naime, značajan deo projekata odobrenih za finansiranje za lokalne infrastrukturne projekte na osnovu predloga projekata koji su potvrdili postojanje građevinskih dozvola na osnovu važeće dokumentacije pretrpeo je kašnjenje zbog neadekvatne ili nepotpune tehničke dokumentacije projekta. To je rezultiralo kašnjenjem u postupku nabavke. Za buduće pozive koji se odnose na izvođenje građevinskih radova kvalitet tehničke dokumentacije treba da se proveriti pre odluke o dodeli bespovratnih sredstava.

Komunikacija i vidljivost

Program je organizovao četiri događaja/posete tokom ovog tromesečja. Javni sastanak UOP je okupio 120 predstavnika lokalnih samouprava, uključujući 20 predsednika opština/gradonačelnika i zamenike gradonačelnika, a događaj je obuhvatio posetu članova UOP, predstavnika Delegacije EU, Ministarstva za evropske integracije, Ministarstva privrede, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture projektu ekonomske infrastrukture u Sokobanji. Šef Delegacije Evropske unije (DEU) posetio je Novi Pazar 3. jula, dok je 12. i 13. septembra 2019. godine organizovana poseta Novom Pazaru i Sjenici. Brifinzi za posete i događaje zajedno sa traženim pregledom projekata koje finansira EU koji se odnose na omladinu i sport pripremljeni su za potrebe posete Evropskog komesara za susedsku politiku i pregovore o proširenju, kao i pregled EU PRO prilika za aktivnosti vidljivosti.

Aktivnosti Programa su promovisane kroz sedam saopštenja za javnost i dve najave za medije, a obuhvataju sastanak UOP, objavljivanje Drugog javnog poziva za nabavku opreme i pružanje usluga za preduzetnike, mikro i mala preduzeća i lokalne infrastrukturne projekte u Šapcu, Knjaževcu, Golupcu, Velikoj Plani i Raški. To je dovelo do ukupno 425 pozitivnih medijskih izveštaja, od čega je 168 odnosno 39,5 procenata objavljeno u nacionalnim medijima. Najveće interesovanje privukli su infrastrukturni projekti sa preko 250 medijskih izveštaja, nakon čega je usledila najava novog PDP za MMP sa 96 medijskih izveštaja. Organizovan je jedan intervju menadžera Programa za Radio Beograd kako bi se promovisao navedeni poziv.

Sprovedena je i terenska kampanja za novi poziv za MMP, zasnovana na pričama prethodnih dobitnika bespovratnih sredstava. Kao deo štampanog materijala, izrađeni su različiti formati, dok je 1.500 postera i 15.000 pamfleta štampano za distribuciju putem pošte kao deo direktnog marketinga svim MMP koje bi

Program finansira Evropska unija, a sprovodi Kancelarija Ujedinjenih nacija za projektne usluge (UNOPS) u saradnji sa Vladom Republike Srbije.

mogle uzeti učešća, JLS i relevantnim OPP. Tim je obavio snimanje deset MMP odabranih za kampanju.²⁶ Video-materijal, koji se sastoji od dva promotivna filma (od po 90 minuta) i šest svedočenja, biće pušten u javnost u drugoj sedmici PDP, a nakon inicijalne promocije putem saopštenja za javnost i izjave visokog zvaničnika.

Pružena je podrška za 14 korisnika Programa u različitim aktivnostima koje se odnose na vidljivost. Pružena je podrška „Deverra Farmu“ iz Lebane u predstavljanju aktivnosti društveno odgovornog poslovanja, a preduzeću „N&S PRO Nikola Tesla“ u izradi nalepnica za obeležavanje kontejnera za reciklažu koji su donirani lokalnoj školi u okviru aktivnosti DOP. Pored toga, 12 njih je podržano u uređivanju proizvoda za vidljivost u skladu sa propisanim EU PRO Smernicama za komunikaciju.

Sastavljene su propozicije likovnog konkursa „Moja Evropska zajednica“ za EU PRO kalendar za 2020. godinu i izrađen je odgovarajući vizuelni identitet, a započeo je i postupak nabavke za nagrade i promotivni materijal.

Tokom perioda izveštavanja veb-sajt Programa je ostao ključni izvor informacija za sve zainteresovane strane, i imao je ukupno 10.509 poseta 6.795 pojedinačnih posetilaca, od kojih je većina bila zainteresovana za stranice posvećene pozivima za dostavljanje predloga projekata i njihovim rezultatima. Nalozi Programa na društvenim mrežama imali su veći broj poseta u ovom kvartalu, kao rezultat dva aktivna poziva za dostavljanje predloga projekata tokom ovog perioda – PDP za OPP i Drugi JP za MMP. Ukupno 36 objava je imalo 434 lajka, stranica je imala 9.944 lajkova i 9.999 pratilaca. Slično tome, 21 objava na Tviteru imala je 228 lajkova, 117 retvitova i 971 pratioca do kraja kvartala.

Kanal EU PRO na Jutjubu ima 117 odabranih video-zapisa²⁷ objavljenih u različitim medijima, većinom Radio televiziji Srbije, dok je šest novih uspešnih priča i deset novih video-zapisa dodato na veb-sajt Programa, čime ih sada ima 24, odnosno 36.

---

²⁶ Natura Gusto iz Paraćina, Badin Soft i Ingsoftware iz Niša, Konfekcija Helen iz Gadžinog Hana, Boemska potkovića iz Pirota, GMS super iz Kragujevca, Madera Line iz Guče, Slatka jesen iz Požege i dva preduzeća iz Kraljeva, Nameštaj Bosnić i Trijumf Stanić.

²⁷ [EU PRO YouTube](#)

Plan rada

Rezultat 1

Aktivnost 1.1 Praćenje i podrška realizaciji 94 aktivna projekta odobrena u okviru prvog Poziva za dostavljanje predloga projekata za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP.

Promocija i održavanje info-sesija za Drugi poziv za dostavljanje predloga projekata za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP.

Administrativna i tehnička evaluacija predloga projekata za Drugi poziv za dostavljanje predloga projekata za nabavku opreme i pružanje usluga za MMP.

Aktivnost 1.2 Ugovaranje i početak realizacije 20 projekata odobrenih za finansiranje u okviru Javnog poziva za dostavljanje predloga projekata za organizacije za podršku preduzećima.

Rezultat 2

Aktivnost 2.1.1 Praćenje realizacije 19 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava za projekte za unapređenje geografskih informacionih sistema.

Aktivnost 2.1.2 Praćenje realizacije 19 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava za projekte za izradu planova detaljne regulacije.

Aktivnost 2.1.3 Praćenje i podrška realizaciji 12 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava za izradu tehničke dokumentacije za projekte koji se odnose na ekonomski razvoj.

Aktivnost 2.2 Praćenje i podrška realizaciji devet infrastrukturnih projekata koji imaju ekonomski uticaj na lokalnom nivou.

Rezultat 3

Aktivnost 3.1 Praćenje i podrška realizaciji 37 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava za projekte za poboljšanje uslova života i kvaliteta javne infrastrukture u opštinama.

Aktivnost 3.2 Redovno praćenje 21 projekta u okviru PDP za podsticanje socijalne kohezije i projekata za učenje jezika je osiguralo kontinuirano sprovođenje u skladu sa ugovornim obavezama.

MLO – napredak na osnovu pokazatelja

Legenda²⁸

	Aktivnost je završena, a rezultati ostvareni u skladu sa postavljenim ciljevima
	Aktivnost napreduje u skladu sa planom
	Aktivnost napreduje sa zakašnjenjem koje je pod kontrolom
	Aktivnost je kritična

Pokazatelji koji se mogu objektivno potvrditi	Napredak tokom perioda izveštavanja	Opšti status
<p>Opšti cilj: Doprineti ujednačenijem društveno-ekonomskom razvoju u Srbiji</p> <p>Svrha projekta: Povećati konkurentnost i socijalnu koheziju manje razvijenih oblasti poboljšanjem položaja na tržištu i konkurentnosti MSP i razvijanjem/unapređenjem poslovnog okruženja i socijalne infrastrukture</p>	<p>Dodatnih 20 projekata koji doprinose opštem cilju odobreno je za finansiranje, čime se ukupan broj projekata u realizaciji povećava na 246. Sprovođenje aktivnosti je u toku i primećeni su prvi rezultati u smislu otvaranja radnih mesta i privlačenja investicija.</p>	<p>Program bespovratne pomoći za ekonomsku infrastrukturu i izradu izvođačkih projekata, kao i za izradu planova detaljne regulacije za područja koja imaju potencijal za ostvarivanje privrednih aktivnosti predstavlja osnovu za privlačenje značajnih investicija u razvoj infrastrukture i industrije, što bi zauzvrat doprinelo otvaranju radnih mesta. Nove investicije su već olakšane i potvrđene u nekoliko lokalnih samouprava. Program bespovratne pomoći za MMP bi takođe trebalo da pomogne lokalnim preduzećima da povećaju konkurentnost, osvoje nova tržišta i poboljšaju izvoz. To je već rezultiralo otvaranjem 143 nova radna mesta, dok se očekuje otvaranje još 100 radnih mesta u narednim mesecima. Projekti za unapređenje GIS bi trebalo da doprinesu efikasnijem pružanju administrativnih usluga, boljem upravljanju zemljištem i valorizaciji društveno-ekonomskih potencijala JLS. Uz to, projekti socijalne kohezije bi trebalo da doprinesu ostvarivanju prava nacionalnih manjina, poboljšanju međuetničkog razumevanja i odnosa, boljoj integraciji nacionalnih manjina i rešavanju specifičnih potreba</p>

²⁸ Obojiti polja u tabeli na odgovarajući način

		marginalizovanih i ugroženih grupa u multietničkim zajednicama.
REZULTAT 1		
Poboljšana tehnološka struktura MSP i njihova sposobnost da povećaju svoj udeo na tržištu		
Aktivnost 1.1 Program bespovratne pomoći za MSP	<p>U toku je realizacija 94 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava za MMP. Otvoreno je dodatnih 75 radnih mesta, čime ukupan broj radnih mesta iznosi 143. Šezdeset dva MMP su instalirala nabavljenu opremu, a još 24 MMP potpisala su ugovor sa izabranim dobavljačem za isporuku opreme.</p> <p>Trideset pet MMP je završilo neke ili sve planirane aktivnosti društveno odgovornog poslovanja.</p>	<p>Prvi poziv za MMP je sproveden u periodu maj – jul 2018. godine. Pristiglo je 468 predloga projekata i obavljena je evaluacija, a UOP je odobrio 106 projekata za finansiranje. Devedeset pet od 106 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava je u fazi realizacije, jer je 11 izabranih korisnika otkazalo realizaciju izabranih projekata.</p> <p>UOP je odobrio za objavljivanje Drugi poziv za MMP septembra 2019. godine.</p>
Aktivnost 1.2 Podrška organizacijama za podršku preduzećima (OPP)	Postupak evaluacije primljenih predloga projekata se vrši i Upravni odbor Programa je odobrio za finansiranje 20 projekata.	Poziv za organizacije za podršku preduzećima je sproveden u periodu april – jul 2019. godine. Nakon evaluacije 43 pristigla predloga projekata, UOP je u septembru 2019. godine odobrio za finansiranje 20 projekata.
REZULTAT 2		
Poboljšani uslovi za poslovanje kroz efikasnije pružanje administrativnih usluga, bolje upravljanje zemljištem i konkretne investicije u infrastrukturu		
Aktivnost 2.1.1 Poboljšanje upravljanja zemljištem kroz razvoj GIS i poboljšan pristup geoprostornim podacima	Potpisano je 19 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava i otpočela je njihova realizacija.	<p>Nabavljen je rezervni sistem za elektronsko izdavanje dozvola nakon odobrenja UOP i on je instaliran u oktobru 2018. godine.</p> <p>Poziv za unapređenje GIS je sproveden krajem 2018. godine. Pristigla su 33 predloga projekata, obavljena je evaluacija, a UOP je u aprilu 2019. godine odobrio za finansiranje 19 projekata. Ugovori o dodeli bespovratnih sredstava su potpisani u junu i projekti su u fazi realizacije. Postupci nabavke su u toku u deset od 19 odobrenih projekata.</p>
Aktivnost 2.1.2 Izrada urbanističkih planova koji se odnose na ekonomski razvoj	<p>U toku je realizacija 19 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava.</p> <p>Tokom tromesečja su potpisana i preostala četiri ugovora i usvojen je jedan plan detaljne regulacije.</p>	Poziv za PDR je sproveden u periodu april – jun 2018. godine. Kao rezultat toga, primljeno je 28 predloga projekata, a UOP je odobrio 19 projekata za finansiranje u septembru 2018. godine. U toku je realizacija svih

		19 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava.
Aktivnost 2.1.3 Izrada projektno-tehničke dokumentacije za projekte koji doprinose ekonomskom razvoju	U toku je realizacija 12 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava. Tokom tromesečja potpisano je pet ugovora – u Kučevu, Smederevu, Doljevcu, Kragujevcu i Vranju.	Poziv za izradu tehničke dokumentaciju je sproveden u periodu april – jun 2018. godine. Nakon evaluacije 18 primljenih predloga projekata, UOP je odobrio 12 preporučenih za finansiranje. U toku je realizacija svih ugovora o dodeli bespovratnih sredstava.
Aktivnost 2.2 Razvoj/poboljšanje infrastrukture manjeg obima koja ima ekonomski uticaj na lokalnom nivou	U toku je realizacija devet ugovora o dodeli bespovratnih sredstava. Radovi se odvijaju u Šapcu, Sokobanji, Paraćinu, Svilajncu, Užicu i Kragujevcu, a tenderi su objavljeni u Priboju, Bojniku i Smederevu.	Poziv za projekte ekonomske infrastrukture je sproveden u periodu april – jun 2018. godine. U septembru 2018. godine UOP je odobrio devet projekata za finansiranje. U toku je izvođenje građevinskih radova, a realizacija odobrenih projekata je u toku u šest lokalnih samouprava, dok su preostale tri u fazi ugovora.
REZULTAT 3 Bolja socijalna kohezija i unapređeni ulovi života kroz poboljšanje javne infrastrukture manjeg obima i unapređenje društvenih odnosa		
Aktivnost 3.1 Podrška projektima za poboljšanje uslova života i kvaliteta javne infrastrukture u opštinama	U toku je realizacija 37 ugovora o dodeli bespovratnih sredstava. Građevinski radovi su završeni u sedam JLS, radovi su u toku u 21 JLS, dok je ugovaranje preostalih devet u završnoj fazi.	Poziv za lokalne infrastrukturne projekte je sproveden u periodu april – jun 2018. godine. Nakon evaluacije šest pristiglih predloga projekata, UOP je u septembru 2018. odobrio 37 projekata za finansiranje. U toku je realizacija ugovora o dodeli bespovratnih sredstava, a građevinski radovi su završeni u sedam od ukupno 37 JLS.
Aktivnost 3.2 Podrška projektima kojima se unapređuju međuetnički dijalog i saradnja, podstiče socijalna kohezija i socijalna integracija u multietničkim zajednicama	Projekat unapređenja znanja srpskog jezika među albanskom školskom decom nastavlja se i u novoj školskoj godini kroz angažovanje šest asistenata u nastavi. Počela je realizacija 21 projekta iz PDP za podsticanje socijalne kohezije, nakon završetka postupka evaluacije i potpisivanja ugovora.	Završno testiranje sprovedeno u okviru projekta učenja jezika pokazalo je poboljšanje znanja srpskog jezika kod 85% albanskih učenika koji su pratili nastavu. Projekat je nastavio realizaciju u novoj školskoj godini u četiri škole u Bujanovcu i Preševu. Nakon verifikacije 22 projekta odobrena u okviru PDP za socijalnu koheziju, potpisani su ugovori za 21 projekat i njihova realizacija je započeta. Jedna organizacija nije odgovorila na zahtev za verifikaciju i njihov projekat je otkazan.

Legenda²⁹

	Aktivnost je završena, a rezultati ostvareni u skladu sa postavljenim ciljevima
	Aktivnost napreduje u skladu sa planom
	Aktivnost napreduje sa zakašnjenjem koje je pod kontrolom
	Aktivnost je kritična

---

²⁹ Obojiti polja u tabeli na odgovarajući način